

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BÁRVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Igmándy-utca 60 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyil-tér garmond sora 40 fillér. —

Az önálló nemzeti bankról.

Irta: **Duchon Ödön** országgyűlési képviselő.

IV.

III.

Az egyik ellenérv, hogy az önálló nemzeti banknál a kamatláb magasabb lesz mint eddig volt.

Akik ezt jósolják, ezeknek jóslata ép oly alapos, mind a 100 esztendő kalendárium időjóslata. Ezt előre meghatározni senki sem képes.

Általános szabály, hogy minden egyes bank kamatlába annak aranykészletétől függ. Ha kevés az aranykészlete magas, ha elég, úgy normalis a kamatlába.

Mikor elég tehát egy banknak aranykészlete? Ha pincéjében annyi aranyat tart, hogy az ennek ellenében kibocsájtható adómentes bankpapir a nemzet hiteligényeit kielégíteni képes. Ha tehát nincsen annyi aranya, amelynek ellenében a nemzeti hiteligényeket kielégíthetné, úgy képtelen kamatlábat felemelni.

Az első kötelesség e téren tehát, a magyar nemzeti bankot úgy fundálni, hogy ez annyi aranykészlettel bírjon, hogy a nemzet hiteligényeit kielégíthesse.

Magyarországnak az osztrák magyar banknál ez ideig 1907 év őszén volt a legnagyobb váltó tartozása s ez 350 milliót tett ki, ugyanekkor lombard tartozása 41 millió, kereken tehát 400 millióval szolgálta ezen bank a magyar hiteligényeket.

A magyar nemzeti bankot, azonban, mint ezt egy későbbi cikkemben kifejteni fogom, úgy vélem megalapítandónak, hogy ez legalább 400 millió arany fedezettel bírjon, melynek ellenében az osztrák magyar bank szabályai szerint 1000 millió váltó és lombard kölcsönt nyújthatna.

Mint hogy az 1907-ik év egyike volt a lekvételesebbeknek, ebből lát-

ható, hogy normalis viszonyok között hű alappal rendelkeznek a hiteligények kielégítésére.

Ezzel szemben felvetik azt is, hogy magyarország nemcsak az osztrák-magyar banknál, hanem egyéb osztrák pénzintézeteknél is vesz váltóviszleszámítást igénybe, melyek majd annyira rugnak, mint amit az osztrák magyarbank már le számított. Ez kétségtelen tény. De az is igaz, hogy e hitel források a jövőben is nyitva fognak állani. Lehet, hogy a bank kettéválasztása egy rövid időre, tán hetek, tán pár hónapra is visszahatással lesz a magyar piacra, de a pénz nem szokott politizálni, az megkeresi az ő rentabilitását. S azok az intézetek, melyek a jó magyar váltókat honorálták, és ezekből a szép hasznot megszokták, ezek ismételve felfogják venni üzleti összeköttetéseiket, mert pénzüket gyümölcsöztenül nem heveríthetik.

Az osztrák bank kamatlába a múlt század elején 5% volt, majd 4%-ra szállt le. A németbirodalmi jegybank 1876-ban történt alapításakor kamatlábjá 6% volt majd 3 és 1/2%-ra szállt le, utóbb 3 és 6% között váltakozott.

A kamatlábat a világgpiac pénzüszükséglete irányítja, és az egyes nemzetek között e téren bizonyos összefüggés létezik. Az 1907-ik évi amerikai nagy válság kihatásában magával ragadta egész Európát. Az osztrák magyarbank kamatlábat 6-ra, a német birodalmi bank 7%-ra, az angol bank 6%-ra, még a francia bank is kénytelen volt kamatlábat 4 1/2%-ra felemelni. De voltak évek 1864 és 1866-ban midőn az Angolbank kamatlábat 9—10%-ra emelte fel. A kis Belga és amszterdami bankok kamatlába ugyanakkor 2—3%-kal alacsonyabb volt.

Románia kamatlába 5% volt, akkor midőn a kamatláb Londonban és Berlinben 6—7% volt.

Németország legtöbbször kénytelen emelni kamatlábat, ennek azonban nem Németország tüke szegénysége az oka, hanem azon óriási vállalatok amelyekkel úgy a belföldön, mint a tengereken túl létesít. Ezek rettenetes nagy tőkét emésztenek fel. Másrészt oka az, hogy az aranykészletének csak egy része van elzárva pincéjében, és egy nagy része mint fizetési eszköz forgalomban van, és így nem rendelkezik mindenkor a szükséges aranykészlettel, s így aranyának védelme és valutája viz-szinen tartása végett kamatlábat emelni kénytelen.

Egyik nagy érv az is, hogy Magyarország mezőgazdasági állam. Bevétele főleg a nyers terményekből van, és ez a termés betakarítása utáni őszi hónapokra esik főként, míg ipari szükségletei egész évre terjednek. És mint hogy ezek nagy részét Ausztriában szerzi be, pénze 8 hónapon át megy ki és 4 hónapon át jön be; így a fizető 8 hónap kimeríti a bankot.

Ennek pénzügyi értelme, hogy nekünk állandó szükségünk leend osztrák devisákra s a bank rátának nagyobboknak kell lenni, mert különben pénzünk értéke megromlik.

Csakhogy ezen kérdés a gyakorlatban úgy fest, hogyha az osztrák banktétel kisebb lesz mint a magyar, úgy a magyar váltó keresettebb cikk lesz, árfolyamuk magasabbra rug a tőzsdén, s lerontja Ausztria valutáját.

Mert, ha egy bank adómentes jegy tartaléka kimerülőben van, mielőtt az adóköteles papirokat kibocsátaná, felemeli kamatlábat. Így az ő nagyobb kamatozása váltói a külföldön kereset-

TAVASZI
Ujdonságok

Nagy választék a legújabb
Costüm,
blouse és ruhakelmékben.

Ujdonságok
női confectionban.

DEUTSCH DÁVID FIA
divatházában SZIGETVÁR.

Vidékre minták ingyen és bérmentve.

tebbek lesznek, aminek folytán a külföldről pénz jön be és így pótolja a kimerített bank készletét. Ezen folyamat addig szokott tartani, míg a normális állapot helyre nem áll. Ezen üzlet olyan mint a mérleg ingája melynek serpenyője súlyegyenlegét a kamatláb képezi.

Lehet osztrák váltót Budapesten s másutt is vásárolni s kötelezettségeinknek ekként megfelelni. Ezen kérdés egyébként a bankvezetésnek alapja, okos és helyes deviza politikát folytatni.

Azon szoros üzleti viszonyt fogva, melyben austriával élünk, a kamatlábak különbözőségétől tartani okunk nincsen.

IV.

Az agió és disagió kérdése.

Legelőbb jöjjünk tisztába ezek fogalmával.

Agió azon érték többlet, amellyel egy nemzet pénze a másikénál többet ér, és disagió azon érték kevesebbet, amellyel az egyik nemzet pénze kevesebbet ér, mint a másiké.

Van-e okunk arra, hogy féltsük ami koronánkat, hogy kevesebbet fog érni az osztrák koronánál, vagyis, hogy disagiója lesz.

Szerintem akkor, ha bankunkat kellő ércfedezettel fundáljuk, ha ez jó hiteli váltókat számítol le, lombard üzleteit jó papirokra s kellő fedezet mellett köti, ha az államnak nem lesz tulságosan hitelezője, szóval ha szolid üzletekbe bocsátkozik: a bizalom iránta megleendő, és értékei csekély eltéréseket fognak mutatni.

Ha azonban, ezen elvektől eltér, ha több pénzeket hoz forgalomba mint amennyire szükség van, vagyis rossz a szervezete, rossz a vezetése, rossz a deviza politikája és súlyos gazdasági válság, valamint háboru esetén papirjai iránt a bizalom azonnal meginog, és

disagió áll be. Ezen fundamentális kérdések szem előtt tartása mellett a disagiótól mit sem kell tartani.

Ha egyes jegybankok papirjai disagiójának okát keresük, ezt a fenti okok valamelyikére lehet levezetni.

Igy a görög, drachma nagy disagiójának oka, hogy 3 millió drachma aranykészlet és 47 millió külföldi aranykövetelés és így 50 millió arany készlettel szemben a görög államnak 75 millió kölcsöne volt, 120 millió bankjegye forgott és 53 millió papir készlete volt. Ugyan ezen okok fognak fenn a Spanyol pezeta disagiójánál. Ennek ellenkezőjét látjuk a jól fundált, és szolidan okosan vezetett román jegybanknál, melynek egy évtized alatt alig volt pár fillér disagiója.

Ha a mi koronánknak az osztrák koronával szemben disagiója lenne, ebből nemis annyira nekünk, mint inkább Ausztriának lenne kára, mert ők áruiknak árát osztrák koronában szabnák meg s mi magyar koronában. Ezen disagió ha lenne is, alig feltehető hogy nagyobb lenne mint 1°/_{oo}.

Nézzük hogyan festene ez az életben? Az osztrák gyáros 100 koronás árujáért az 1°/_{oo} mellett 100 korona 10 fillért követelne akkor, amidőn ugyanezen áru Magyarországon 100 koronáért volna előállítható, a magyar áru tehát 1°/_{oo} azaz 100 koronáért 10 fillér védelembe részesülne.

S most lássuk az agió hatását, ha árukat exportálunk? Ez esetben az agió a mezőgazdaságnak válna előnyére, mert ha én 100 korona értékű gabonát adok el, ezért oly osztrák pénzt kapok, mely 100 korona 10 fillért ér, tehát az agió haszon a magyar részen van.

A disagió elkerülése tehát nem annyira a mi, mint inkább az osztrákok érdeke. Jól tudják ők ezt, s ép

ezért sürgetik, hogy annak ketté választása esetén oly intézkedések teendők, melyek a disagiót eltüntetik. Ennek egyik formája lenne a kartelbanknak.

Érték hullámzások minden nemzet papirjai között vannak s ép abban áll a bank helyes arany és deviza politikája, hogy ezt eltüntesse, ha kevés a pénz telemtelt kamatlába mellett az idegen tőke pótolja ezt, mert ez betődül s így az egyensúly helyre áll.

Ha sok a munkáskéz és nagy a munkaalkalom, megindul a kivándorlás és a kivándorlók hozzák haza a külföld aranyait. A világ forgalomban áruk s emberek jönnek és mennek és részint tudatosan részint öntudatlanul közrehatnak a hatások és ellenhatások kiegyenlítésére.

Jól fundált és jól vezetett nemzeti banknál tehát disagiótól nem kell tartani.

Meglehet, hogy a mi, de meglehet, hogy az osztrák koronának lesz néhány ^{oo}/_{oo} agiója, amely mindig a konjunkturális viszonyoktól fog függni.

— Kossuth Lajos halálának évfordulója. Fajdalommal emlékezünk vissza 1894. március 20-ára, mert akkor halt meg Turinban a magyar nemzet atyja Kossuth Lajos, kinek holttestemét a kerepesi temetőben helyezték örök nyugalomra. Most a 15-ik évfordulón a budapesti evang. templomban gyászistentisztelet volt, melyen az ország függetlenségi párt testületileg vett részt. Az iszentisztelet után pedig Kossuth apánk sirját emlék beszédek kíséretében megkoszorúzták. A siron ott diszlik a két Kossuth testvér remek koszorúja is, de valóságos virágerdő borítja a szentelt sírhalmot.

— Partértekezlet. A függetlenségi és 48-as párt tegnap délután 5 órakor a Kossuth lakomát követőleg a párt körhelyiségének tanácskozótermében értekezletet tartott, amelyen a kongruáról szóló törvényjavaslat került tárgyalás alá.

Elégtétel.

Írta: Garai Kornél.

A bank igazgatója reggel 9 órakor sorba bement a bank osztályaiba és bemutatatta az új írógépkisasszonyt;

— Szabó Vilma kisasszony, az intézet új tisztviselőnöje.

Legvégül a levelezési osztályba mentek, ahol az igazgató még egy kis hivatalos beszédet is tartott, lévén ez így szokásban az intézetről. Aztán a főlevelező kollegiális szeretetével ajánlotta a kisasszonyt és távozott.

A főlevelező, Weisz Ármán, amint megpillantotta az új gépirőleányt, meghökkent. Szép, vörös arcát összeráncolta, pupját még jobban felhuzta, látszott rajta hogy gondolkodik. Semmi kétség, ő ismeri a leányt. De honnan? Ez az arc, ez az alak... Bizonyos, hogy valahol már találkozott vele. Aztán apró szemmel felcsillantak. Hirtelen agyába futott az emlékezés. Megborzongva, gúnyosan nézett a leányra. Az állta a tekintetét. A főlevelező töprengett. Lehetséges volna?...
De higgadsága visszatért és közömbö-

sen szólt a lányhoz:

— Foglaljon helyet kisasszony, ott az üres gépnél. Majd diktálók.

A leány leült és a levelezési osztályban megindult a rendszeres, megszokott munka.

* * *

Az irodai órák után a főlevelező megvárta az utcán a leányt.

— Kisasszony, szólott hozzá, beszél-nem kell önnek.

A leány nyugodtan felelte:

— Tessék, rendelkezésére állok.

— Kisasszony, mi ismerjük egymást.

— Igen.

— Egy olyan helyről ismerem Önt, ahol nagyon kevés az erkölcs. Emlékszik rá-am?

— Emlékszem. De kérem Önt, ne beszéljen erről.

— Kellemetlen Önnek, nemde? De hát beszélnem kell róla. Ön, mikor az állását nálunk elfoglalta, bizonyára nem szolt az uraknak — a multjáról.

— Nincs joga senkinek a multamban kutatni. Én eldobtam magamtól e szennyest multat és új pályámon tisztességesen megál-

lom helyemet.

— Nekem erkölcsi kötelességem az urakat multjáról felvilágosítani.

— Utáltam Önt teljes életemben, most még jobban utálok.

— Akkor... ott sem hallgatott meg... mindenkinek árulta a szerelmét, csak nekem nem, aki jobban szomjuhoztam utána, mint bárki és a ki azt jobban meg is fizettem volna.

— Utálok Önt.

— De most drágám a kezemben van. Birni akarom magát, ha nem fogom, szólók. Érti? Az irodában lehetetlennek teszem.

— Helyes. Akkor megyek más irodába, ahol nem kutadják a multam. Most pedig kérem menjen. Menjen, mert nem akarom Önt látni.

És a leány büszkén, lesújtó tekintettel otthagya a szeplős, pupos férfit.

Másnap pontosan megjelent az irodában Szabó Vilma. A levelező gúnyosan nézett a lányra. Mintha azt mondta volna:

— Lesz itt ma még meleg nap!

A levelező még büntöbben, még gúnyosabban tekintett a lányra, mikor az át-

Márciusi ünnepek.

— Saját tudósítónktól. —

Március idusát ünnepelte e héten egész Magyarország. — A lelkes magyarság vére felforr és felbuzdul március 15-én, mert e napon hangzott el az isteni szózat „Szabadság, egyenlőség, testvériség” és lett szabaddá a magyar. A szabadság ébredésének eme évfordulóján Szigetvár és vidéke lelkes közönsége és kivette részét az ünneplésből.

A lefolyt ünnepekről, tudósítóink a következőket jelentik:

Szigetváron, mint már jeleztük az *összes iskolákban* megünnepezték március 15-ét és a büszke tricolorot lengette a márciusi hideg szél. Ünnepeztünk, emlékeztünk!

Az *Olvasó egyesület* a szokásos társas vacsorával és a Dalárda szíves közreműködésével ünnepelte meg vasárnap este március 15-ét. A nagy számban megjelentek előtt *Tóth Lajos* káplán mondotta el magas színvonalon álló hazafias szellemű ünnepi beszédét, mely igen tetszett a közönségnek. Az egybegyűlt társaság a hajnali órákban oszlott szét.

A *Kath. Népszövetség, Kath. Legényegylet* és a Tanonc-otthon együttesen ünnepelték március idusát. Hazafias dalok keretében a tagok közül többen igen ügyesen és telve hazafias érzéssel szavaltak. Körülbelül 200 főnyi közönség lelkesen tapsolta őket. Az ünnepi beszédet *Tóth Lajos* s. lelkész mondta.

Hétfőn reggel 8 órakor a plebánia templomban ünnepélyes szent mise volt, melyet *Herger József* esperes mondott. Az istentiszteleten szép számu közönség és az összes iskolák minndkét nembeli tanuló ifjúsága zászlókkal jelentek meg. A mise végén az egész közönség a Hymnusz éneklésével hagyta el az Istenházat.

Több hazafias vendéglősnknél is meg-

vett levelekkel a vezérigazgató szobájából kijött.

— Apró, szurós szemeit a lányra függesztette és arca elárulta a belsejében tomboló kárörömét.

— Tudja már a vezérigazgató szényes multadat, nézhetsz más állás után.

A meglepetés csakugyan bekövetkezett.

A vezérigazgató a szolgálával behívatta Szabó Vilánt és a főlevelezőt.

A lánynak még a lélegzete is elszorult. Sápadtan, megtörten állott a vezérigazgató előtt. A főlevelező komoly, bebuzott pofával, de látható kárörömmel állott a lány mellett.

— Kisasszony, kezdte ünnepélyes hangon a vezérigazgató, ez az ur — és itt a főlevelezőre mutatott, — faljas rágalmaikat mondott Önről. Én, mint az intézet igazgatója, a legnagyobb mértékben elitélem e férfiatlan gyáva bevádolást és ezennel elégteltet szolgálatotk önnek.

Azán még ünnepélyesebb hangon a reszkető kis levelezőnek ezeket mondta:

— Weisz ur, lesz szíves és kiállit egy utalványt 3 havi fizetéséről, mert szolgálataira a mai naptól fogva többé nem reflexálunk.

ünnepezte a polgárság március idusát. Igy például *Kátai Lajos* vasuti vendéglőjében szép számu lelkes közönség vett részt a társas vacsorán és ünnepségen. A hazafias szellemű beszédet *Bárdvári Gyula* a függetlenségi és 48-as párt elnöke mondotta. Ezután még néhány szép beszéd volt és végül egy ifju iparos szavalt lelkesedéssel ezután a közönség a Hymnusz és más hazafias dalokat énekelte. Az ünnepegy emelkedett hangulatban nagyon szépen folyt le.

Ünnepeltek még *Boronkay Kálmán* vendéglőjében is, hol szép beszédet tartottak a társasvacsorára egybegyűlt lelkes polgárság előtt *Cseke Ernő* ügyvédjelölt és *Grünhuth Rezső* lapunk munkatársa.

A *Zrinyi* vendéglőben *Puskás Gyulánál* is hazafias lelkesedéssel ünnepelt a polgárság március idusán.

Adja a Mindenható, hogy a jövő március 15-én, ne rémitgessen bennünket a háboru, hanem békén és boldogan ünnepelhesünk.

A vidékről a következő tudósítások érkeztek lapunkhoz.

Március 15-ike Felsőszentmártonban.

A felsőszentmártoni róm. kath. elemi népiskola tanulói ez évben legelőször ünnepelték meg a szabadság napját, mely ünnepélyt összekötötte az iskolaszék azzal, hogy ez alkalommal tüzetet ki legelőször a nemzeti cimerez zászlót s ugyanakkor szegelte ki az iskolaszék közbejöttével a nemzeti cimert egy a régi iskola épület homlokzatára, mint a legújabb (IV-ik) iskola falára. Az ünnepély műsora következő volt, Elnöki bevezetés után „Szózat” szavalja *Boross Agáta* IV. o. t. A nap méltatása szabad előadás tartja *Kollár Antal* tanító. „Nemzeti dal” szavalja *Vancel Gáspár* VI. o. t. „A golya” szavalja *Balatinec Magda* VI. o. t. „Honfidal” szavalja *Halászveics Frigyes* IV. o. t. „Madár fiaihoz” szavalja *Strazsanac Klára* V. o. t. — Az ünnepély „Boldogasszony anyánk” régi magyar ének elneklésével fejeztetett be.

Március 15-ike Szentlászlón. Először ünnepelte meg fennállása óta Szentlászló közege a nemzeti ujjébredés, a felszabadítás évfordulóját. És milyen örömmel, micsoda lelkesedéssel! Reggel, a nagymise után zászló-szenteléssel kezdődött az ünnep. Azt a zászlót áldotta meg *Gosztonyi Jenő* plebános gyönyörű beszéd keretében, melyet a magas kormány jóvoltából az iskola kapott. A megjelent szülők szemébe könyök gyűltek, midőn gyermekeik a magasztos „Hymnusz” éneklése után e megáldott zászló alatt elhagyták a szentegyházat, hogy az egyik tanterembe gyülekezve, hazafias dalok, beszédek és szavaltatok mellett folytassák az ünnepélyt. Méltó befejezést nyert a nap megünneplése este a „Kath. Kör”-ben, hol a kör elnöke könnyen érthető, tartalmas beszédben magyarázta meg a nagy számban megjelent hallgatóságnak, hogy miért láttak a nemzeti trikolorot lobogni a falu középületein. A „Hymnusz” és a „Magyar zászló” e. dal éneklésével végződött ez a szép nemzeti ünnepnap.

Somogyhárságy németajku lakossága oly fényes ünnepség keretében áldozott a márciusi napok emlékének, hogy még egy színmagyar lakosságu községnek is becsüle-

tére vált volna. Az ünnepegy isteni tisztelettel kezdődött, melyen *Fridrich Antal* plébános mondott hazafias beszédet s melyre a közönség apraja-nagyja zászlók alatt vonult fel. Ezután iskolai ünnepegy volt, melyet a szabad ég alatt, a templom udvarán tartottak meg. Az iskolai ünnepegy Hymnussal kezdődött, majd a plébános ünnepi beszéde után az apró gyermekek szavaltak: *Kovács Antal* és *Mezei Gyula* tanítók pedig e nap jelentőségét méltatták szép szavakban. A „Szózat”-ot az egybegyűlt valamennyien énekeltek s egész nap szünetelt a munka!

Ime! Igy kell a horvát és németajku községekben működni a lelkészeknek és tanítóknak s akkor nem kell félni, hogy a gyermekek a magyar ellenségévé lesznek felnőtt korukban! Elismerés és dicséret a fenti községek derék hazafias papjai és tanítóinak. (szerk.)

H I R E K.

— *Nyilvános köszönet* tolnai gróf *Festetics Imre* cs. és kir. kamarás, csertői hitbizományi nagybirtokos ur 6 méltósága a szigetvári refomátus templom alapjává mai napon címekre egyezer koronát küldött.

Midőn ezen összeget a nagy nyilvánosság előtt köteleességszerűleg nyugtázom, s midőn a nemeslelkű és gondolkodásu Gróf urnak ezen gazdag — valóban magyuri adományáért egy a magam, mint szigetvári hitsorsosaim meleg köszönetét ez uton is kifejezésre juttatom; — Szent ügyünknek ily hatályos támogatást magam részéről a nemes Gróf urnak soha nem szűnő hálával vagyok Szigetvár 1908. évi március 18-án alázatos szolgálja: *Tóth István* ügyvéd.

— *Kossuth Lajos Tivadar* itthon. A napokban érkezett meg Budapestre testvérbátyja látogatására *Kossuth Lajos Tivadar*, kit a pályaudvaron dr. *Pallay Sándor*, *Kossuth Ferenc* titkára fogadott. Az illustris vendég, részt vett a tegnapi *Kossuth lakomán* s még pár napig időzik a fővárosban.

— *Iskolák lobogókkal és magyar cimerekkel való ellátása.* Somogyvármegye közig. bizottsága az összes iskolák részére nemzeti lobogókat és cimereket küldött szét, melyek a fősolgabírószághoz már meg is érkeztek, honnét az iskola fenntartók részére kiosztatnak.

— *Adakozás a ref. imaházra.* gróf *Festetics Imre* Csertő 1000 kor. Dr. *Szabó István* 20 korona.

— *Tanoncok kiállítása és szindarabja.* A kiállításban, ha nem is sok, de mind sikerült szép dolgot lehet látni. A díj kiosztás vasárnap folyó hó 21-én lesz. A kiállítás megnyitása után a tanoncok előadták *Nei „Ebed”* című kacagtató bohózatát. A kis műkedvelők annyi bátorsággal és ambícióval játszottak, hogy öröm volt őket nézni. Meg is tapsolták mindannyit. A szereplők voltak; *Krigl Imre* órás, *Gregorovits József* cipész, *Pittl János* csizmadia, *Kollárits András* kalapos, *Horváth János* borbély és *Rádó József* szabó tanoncok.

— **Szigetvár országgyűlési képviselő választói.** Somogyvármegye központi választmánya az egész megye területére bizottságokat küldött ki, hogy az országgyűlési képviselő választók 1910. évi névjegyzékét megállapítsák. Szigetvár város területére kiküldött bizottság elnöke **Tóth István** aki folyó hó 22-ikére hívta egybe a bizottság tagjait, hogy munkálatukat megkezdjék.

— **Értesítés.** Folyó hó 21-én a „Kath. Legényegylet” helyiségeiben megkezdődnek a felolvasó estélyek. Első felolvasó **Csefkó Gyula** tanár lesz.

— **A városházépítés ügye a megyén.** A vármegye rendkívüli gyűlése. A vármegye törvényhatósága f. hó 18-án rendkívüli közgyűlést tartott. A gyűlésen **Kapotsfy Jenő** főispán elnökölt s jelen voltak: **K. eskovits Lajos** alispán, **Andorka Elek** dr. tiszti főügyész, **Berzsenyi Gerő** dr. **Kovács-Sebestyén Gyula** dr. előadó, **Krieger Ödön** tb. főjegyző, **Kriszt Béla** dr., **Maár Gyula** dr., **Makkfalvy Géza**, **Plachner Sándor** főjegyző, **Sárközy Jenő**, **Szaplonczay Manó** dr. kir. tanácsos, tiszti főorvos, **Szily Ádám** és **Vargha Sándor**. A rendkívüli közgyűlés egyedüli tárgya **Szigetvár nagyközség határozata a község-ház-építésről** volt. Szigetvár nagyközség ugyanis 180 ezer korona költséggel község-házat épít s ezt az összeget 5¹/₂% kamat és 1¹/₂% amortizáció mellett, öhajtja 45 évre számban a pécsi közalapítványi hivataltól felvenni. A vármegyei közgyűlés a vonatkozó egyhangu községi határozat jóváhagyta s tekintettel az építés sürgösségére és arra, hogy a halasztásból a községnek anyagi kára is származhatik (ki hiszi el?) — kimondta, hogy a határozat csak birtokon kívül felelbezhető meg. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelítését **Maár Gyula** dr. és **Makkfalvy Géza** eszközölték.

— **Verekedés.** **Istvánovics Márton** mozsgai lakost szóváltásból kifolyólag **Farkas Tamás** és ennek **János** nevű fia baltával megtámadták és rajta súlyos testisértsést ejtettek. Fei vannak jelentve a bíróságnál.

— **Szigetvár új vásárrendtartása.** Városunk képviselőtestülete új vásárrendtartási szabályrendeletet alkotott, melyet jóváhagyás végett fölterjesztett a törvényhatósághoz. Mielőtt a szabályrendelet a törvényhatósági bizottság elé került volna, az alispán véleményes javaslattal végett áttette a pécsi ipar és kereskedelmi kamarához, a somogyvármegyei gazdasági egyesülethez és a törvényhatóság közgazdasági előadójához **Somssich Béla** grófhoz. Ezeknek véleményes javaslatai most érkeztek meg az alispáni hivatalhoz. Némi módosítást tartanak csupán szükségesnek, egyébként elfogadásra, illetve jóváhagyásra ajánlják az új szabályrendeletet. Lényegesebb újítása ennek a vásárrendtartásnak, hogy a helypénzfizetési kötelezettséget a házaló-írásokra is kiterjeszti. Községünk új vásárrendtartásával a törvényhatósági bizottság májusi közgyűlése foglalkozik.

— **Elitelték a méz tolvajokat.** Lapunk múlt számában megírtuk, hogy **Toponári János** helybeli lakos méheséből 220 kor. értékű mézet lopott **Vas István** és a vele vadházasságba élő **Halas Katalin**, kik a lopott méz nagyrészét **Szabó Imréné** bodorfai gépészenek s valamelyest **P. Györgyné** szigetvári lakosnőnek adták el. Mint tudjuk a szigetvári járásbírósa büntető bírása a napokban ítélezett nevezettek ügyében és a tolvaj párt 6 hónapi fogházra, a két asszonyt pedig 60—60 kor. pénzbírságra ítélték.

— **Kaposvári hír** ap címmel új függetlenségi politikai napilap indult meg e hó 15-én Kaposváron. Az új lap szerkesztője **Schröder Béla** kitűnő tollú hírlapíró.

— **Az állatorvosok új hatásköre.** A földmívelési miniszter utasította a törvényhatóságokat, hogy az állatorvosokat a jövőben minden közgyűlésre magukhoz, hogy ott az állategészségügyre vonatkozó jelentéseket megtegyék.

— **Érdekes elvi jelentőségű határozatot** hozott a napokban a **Kuria**. Kimondotta, hogy a **férjes nő lednykori nevén nem nyithat üzletet**, illetve az ilyen kereskedelmi céget a törvényszéken nem lehet bejegyeztetni.

— **Selyem lámpaernyők és gyöngyrajtok** **Rex Nővéreknél**, Budapest, IV. Kegyő utca 5. Árjegyzék kívánatra bérmentve.

— **A zenekedvelő közönség** érdeklődésére méltán számíthat a magyar könyvpiac legújabb szenzációja, a **Sternberg Armin** és **Testvére** cs. és kir. udv. hangszergyár Budapest, VII. Rákóczi-ut 37 sz. kiadásában megjelent „**Magyar Hangszeripar**” c. népszerű szakmunka. E 346 oldalas, hatalmas könyvet, mely, biztos és avatott kézzel vezet be az olvasót a zene- és hangszerismeretek nem mes művészetébe, a kiadó cég kívánatra ingyen és bérmentve küldi meg az érdeklődőknek.

— **Jogi szeminárium Budapesten.** Jogi és politikai szigorlatokra, alap és államvizsgákra és a ügyvédi vizsgákra kiváló sikerrel, garancia mellett készít elő **Dr. Kállay Zoltán** jogi szemináriuma Budapest, IV. Magyar-utca 8 sz. Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel.

Évfordulón.

Irta: Szentimrey Ferenc.

Tizenöt esztendeje éppen. Szívszorongva tekintett minden magyar délfelé. Honnan máskor a tavaszi napsugár langy fuvallata melengette a rügyező életet, honnan éltető meleg fakadt, onnan most hideg, fekete szellők száguldtak elő, hogy gyászba borítsák egy országot, egy nemzet minden fiának szívét.

Turinból lesték a híreket. A táviró mind aggasztóbb s aggasztóbb hírekkel remegtetett s mikor a szabadság dicső napjának évfordulója is elmúlt, a tavasz első napján itt hagyta magára, árván a magyar nemzetet szerető édesapja, **Kossuth Lajos**.

Senki sem örült e tavasznak. A szíveket remegésbe hozó márciusi szellők fájo sebeket hoztak magukkal, a tavaszi verőfény egy mélységes gyászba öltözött nemzetre süthetett.

Nem volt magyar a világon, kit e nagy esapás porig ne sujtott volna. Szegény gazdag, ifju öreg egyaránt-megtörtten fogadta a hirt, hogy a nemzet atyja nincs többé, jóslagos szelleme nem örökös tovább szeretett hazája sorsa felett.

Ez volt a gyász. Nem csak külső megnyilatkozásában örökre feledhetetlen, hanem őszinteségében, a meilyvel a szívekbe marokolt. Mikor Turinból lassan méltóságteljesen közeledett a nagy halottat szállító vonat. Zarándokok nemek vonultak az egyes állomáshegyekre s egész Magyarország ott volt a varakozók között. Mintha egy országot temettek volna. Mindenki stat, mindenki zokogott. Gyászja horult a neszre, hiszen szerető édesapját vesztette el. Lámbernek ilyen temetést meg nem adott a történelem, mint a minőben a dicső soha el nem feledhető magyar nemzetet reszesítette. Mintha minden magyar az ország szívébe összpontosult volna, hogy a legnagyobb magyar gyászpompáján résztvehessen. Ily imponans főnég, ily ónási részlívő még nem tisztelt meg egy halottat sem. A régi római triumphatorok diadalmeneteiben lehettek ily nagyszámmal a résztvevők, a modern kor történelme nem tud példát reá. Száz és száz zer ember haladt a gyászmenet mögött, megtörtten, könyezve. S ez adta meg azt a díszet, azt a fényes keretet, melyet semmi pénzen, kincsen megszerezni nem lehet.

A szeretet, mely a szívekben lakozik ingyenes, de megszerzése ezerszerre nehezebb, mint minden földi kincsenek e világon. S a szeretet volt az, mely feledhetetlenné varázsolta ezelőtt tizenöt esztendővel **Kossuth Lajos** temetését. Aki azt látta, az soha el nem múló emléket szerzett magának annak módjában volt szemlélhetni mint gyászolja a nemzet szeretett édesatyját, legnagyobb fiát feledhetetlen gyermekét.

Es ime csoda történt. A kit a hazai rögök eltemettek, akit a sirhant ölelő kárhoz magába zárt, miként a modern Megváltó kilépett sirjából. Feltámadt s újra el a nemzet kegyeletében. Nem halt meg az, kit minden gyermek szíve rajongó szeretetével imád, örökké el az ki nemzete szívébe temette emlékét:

S **Kossuth Kajos** emléke örökkön örökké élni fog. Minél messzebb halad a történelem, annál fenszögesebben ragyog majd emlékezte. Az idő magával ragadja majd mindazt, mi benne emberi volt s a jövőnek csupán egy félisten tündöklő, ragyogó példaképe marad.

Boldog az a nemzet, melynek ilyen emlékei vannak, boldogok vagyunk, hogy a sors magyarnak teremtette **Kossuth Lajost**!

Sirolin

Emsli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, váladékot, éjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrefulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárúházban. Ára üvegentelt 4—korona.

Ipar és kereskedelem.

— **Pályázat utazási ösztöndíjra.** A pécsi kereskedelmi és iparkamara egy 600 koronás állami utazási ösztöndíjra pályázatot hirdet oly iparosok részére, kik a külföldi ipari viszonyait tanulmányozni akarják, vagy esetleg valamely külföldi szakiskolát látogatni kívánnak. A pályázati kérvények f. év április 30-ig a pécsi kamarához nyújtandók be, ahol a pályázati feltételek is megtudhatók.

— **Tavaszi vásár.** Felhívjuk városunk kereskedő és iparos osztályát, hogy az április 2-án az iparosokban megajátó „Tavaszi vásáron” minél többen vegyenek részt. A tavaszi vásár célja az iparosra, hogy bemutathassa és eladhassa gyártmányait, megismerkedjék személyesen vevőivel, azok számát növelje és tudomásul vegye készítményei fejlesztésére, javítására irányuló utmutatásokat. A kereskedőre nézve célja a vásárnak, megismerni a magyar iparosok által előállított cikkeket, fejleszteni ismeretkörét és a személyes érintkezés által az összekötést megszilárdítani. — Ki lesz állítva: papír író és rajzszeripar, üveg, porcelán, majolikaipar, diszműaru, gyermekjátékszer, bőröndipar, háziiparcikkek, cipőipar, vas és fémáru, női és férfi divatcikkek, illatszerek és vegyiáruk. — A vásárra kedvezményes vasúti jegyek lesznek kiadva, akik tehát a vásáron részt kívánnak venni, jelentkezzenek a „Szigetvári Kereskedelmi Testületnél” hol a vasúti igazolványokat és kellő felvilágosításokat megkaphatják.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint.

Árak 50 kilogramonként értendőnek.	
Szigetvár, 1909. március 19-én.	
Buza új	18.20 13.40
Rozs	9.80 10.—
Árpa	8.—
Zab	8.50 9.—
Tengeri	8.—

Kiadja a szerkesztőség.

Birtok eladás.

Eladom Szigetvár mellett Lajosfa pusztán levő 15 holdnyi kitünő jó minőségű szántóföldrömet, őszi vetéssel, téglagyártó teleppel, a téglagyártáshoz szükséges összes felszereléssel és téglakészlettel együtt.

Felvilágosítással és közelebbi adatokkal szívesen szolgálók.

Fuchs A. fia Szigetvár.

FARAGÓ KÁROLY

női- és férfi öltöny divatterme
SZIGETVÁR Fő-utcza.

54 szám

1909 végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyatyai kir. járásbíró-ság 1909 évi V. 6/1 számú végzése következtében Dr. Neubauer Ferenc ügyvéd által képviselt Rotter Bernát javára 583 K 96 f. s. jár. erejéig 1909 évi jan. hó 19-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1000 koronára becsült következő ingóságok u. m. cement áruk és egyéb ingók nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szigetvári kir. járásbíró-ság 1909 évi V. 25/2 számú végzése folytán 583 K 96 fill. tőkekövetelés ennek 1908 évi június hó 15 napjától járó 5% kamamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 84 K 80 fill. bíróság már megállapított költségek erejéig Barcsón új-utca 18 sz. alatt leendő megtartására 1909 évi március hó 23-ik napjának déli 12 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107 és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szigetvár, 1909. évi márc. hó 8. án.

Killo János kir. jbir. végrehajtó.

Hölgyközönség figyelmébe!

Női szabóság!

Ezúton értesitem a t. közönséget hogy a fővárosból, — hol a legújabb divat tanulmányozása végett tartózkodtam — a napokban érkeztem meg.

Tisztelettel

Nyárady Józsefné

Hosszu-utca (Mátáncsovics-ház).

Állandó állás

penzbeszedő fix fizetéssel és jutalékkal ki a jövedelmét egy jól bevezetett cikk eladásával emelje, azonnal felvétetik. —

Csekély óvadék szükséges.

Ajánlatok „Megbízható” jelige alatt e lap kiadóhivatalába intézendők.

DOMOKY GYULA

uri szabósága
SZIGETVÁR Vasut-utca.

A tavaszi és nyári idényre szóló ujdonságok dús választékban raktáron vannak.

Ugymint hazai, francia és angol szövetek. Melyekből igen jutányos áron készítenek a legújabb divat szerint uri öltönyöket szolid és pontos kiszolgálás mellett.

Készítenek továbbá egyenruhákat és urasági szenélyzet részére is mindennemű különlegességeket.

Mennyi adót fizetünk?

mindenkinek tudnia kell:

Mi van az új adótörvényben.

Ára 60 fillér.

Kapható: **Kozáry Ede** könyvkereskedésében.

Árlejtési hirdetés.

Alulírott Iskolaszék árlejtési tárgyalást rendez a Németladon átalakítandó két iskolaház munkálataira.

A verseny-tárgyalás napja 1909 évi március hó 29. d. e. 10 óra, mely idő alatt a tervrajz és költségvetés a németladi rom. kath. Plebánia hivatalnál áttekinthető.

Németladon, 1909 március hó 13.

A rom. kath. Iskolaszék nevében:

Gruber Mihály
gondnok.

Rasztics Boldizsár
pleb. iskolaszéki elnök.

Megérkeztek a tavaszi ujdonságok!

Mindennemű angol és francia férfi szövetekben.

Ne mulassza el senki, mielőtt ruhát csináltat megtekinteni dús választéku raktáramat, hol jutányos árban, pontos szolid kiszolgálásban részesül.

Ugyanott minden igényeknek megfelelő **női ruhák** a leg-elegánsabb kivitelben készíttetnek.

Szőlőültvény!

Régi szőlők hiányainak pótlására 2 éves gyökerű száza	ezre	20 K
Gyökeres fásoltvány	ezre	180 „
szépséghibával	„	90 „
zöldoltvány	„	160 „
Sima	„	90 „
Gyökeres riparia portalis vastag	„	32 „
2 éves	„	40 „
Sima riparia portalis	„	18 „
vékony	„	8 „
Gyökeres hazai nemes vesző	„	30 „
Sima	„	10 „

40 legjobb fajban, teljes jótállással, azon kötelezettséggel, hogyha a küldött anyag meg nem felel, azt visszaveszem s pénzt visszaadom. — **Árjegyzék ingyen.** Le van benne írva a Csodaszőlő, Pozsonyi fehér, Muscat Ottonel, Csabagyöngye. Hegyi borok eladása.

Borárak:

Gyöngyösi siller	Hl.	32 K
Visontai	„	36 K
Gyöngyösi fehér asztali	„	34 K
pecsenye	„	38 K
Visontai Rizling	„	44 K
Muskotály	„	70 K
Vörös bikavér	„	70 K

Székely I. József, Gyöngyös
Szent Urbán templom.

Mész és tetőcserép

nagyban és kicsinyben mindenkor a legjutányosabb árak mellett kapható *Szigetvárott Kanizsai-ország-ot 742* számú saját házamban.

B. rendeléseit kérve vagyok tisztelettel
Berkes József
építész.

Az új bortörvény által elrendelt
Bornyilvántartási iverk
kaphatók Kozáry Edénél.

Hirdetéseket
jutányos árért vesz fel
„A kiadóhivatal
és
Kozáry Ede
könyvkereskedő.

M-i-i-t! — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle
Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozokban!

„Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzésű a valódi!
Minden fadoboz egy érdekes művészalkotást tartalmaz.

Unhert Antal temetkezési vállalata

SZIGETVÁR, báró Biedermann-utca.

26 év óta fennálló üzletemet a régi helyemről (Vörös cukrász) fele saját házamba helyeztem át.

Nagy választék a legegyszerűbb fa és ércokorsóktól a legdiszesebbig
Szemfedőkben sirkoszorúkban óriási választék.
Elvállalok hullaszállítás, vasuton vagy saját gyászkocsimon bárholva jutányos áron.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐÜLTVÁNYISKOLA AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM

**TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.**

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KESZLET SOH MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

NEM A
MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

CLAYTON & SHUTTLEWORTH[®]

Budapest, Váci-körút 68,

Állal a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhőre-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szocszkavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.